

SOMMERTID!

I det sommeren har ankommet og ferien nærmer seg, er vi i *Barns sosiale utvikling* veldig takknemlige for at dere alle har bidratt til nok en runde med datainnsamling.

Denne gangen har de eldste barna fullført sitt andre skoleår, de nest eldste har gjennomført sitt første år i skolen, og de yngste venter kanskje spent på skolestart til høsten. Det skjer enormt mye i barns utvikling i denne overgangsperioden som vi er svært takknemlige over å kunne følge med på. I tillegg er vi utrolig fornøyde med hvordan skolene har bidratt slik barnehagene nå har gjort i flere år!

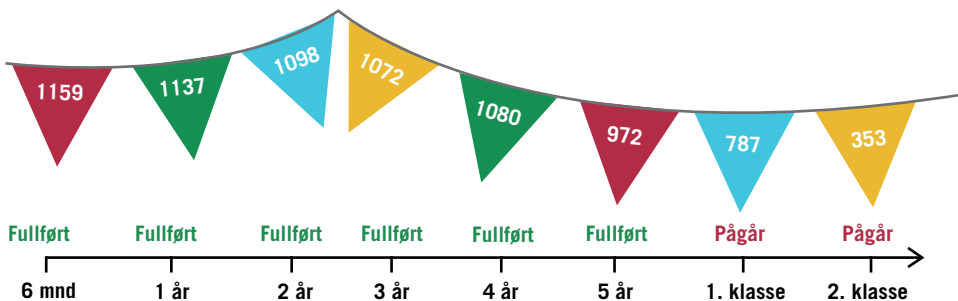
På siste samlingsmøte før sommeren med våre intervjuere, sa både de nye og de mer rutinerne intervjuerne at de er svært fornøyde med datainnsamlingen. Så langt er vi ferdige med alle foreldreintervjuer ved 5 år, og som dere kan se av figuren så er vi også ferdig med intervjuer i første klasse for to kull, og i andre klasse for et kull. Svarprosentene våre er rett og slett imponerende, og dere har alle bidratt til at vi har såpass mye grunnlag for å studere betydningen av og hva som henger sammen med *Barns sosiale utvikling*.

Samarbeidet med skolene fortsetter å imponere, og vi har nå mottatt 719 skjemaer fra lærerne i første klasse. Dette er en svarprosent på over 85%, og er en verdig overtakelse av stafettspinnen fra barnehagene, som har gjort en fantastisk innsats helt siden barna var bare 2 år gamle! Som en del av kontakten med skolene, så har vår prosjektleder Terje Ogdén, som også er forskningsdirektør ved Atferdssenteret, igjen holdt fagdager for lærerne i januar og februar om barns sosiale kompetanse i skolen og om lærernes viktige rolle i klasserommet. Deltagelsen var veldig god, hvorpå 115 lærere fra de forskjellige kommunene deltok. Og vi fikk igjen bekreftelse på at dette var interessant og relevant.

Nå håper vi at sommeren vil by på ro, hvile og nye minner, før alle barna i *Barns sosiale utvikling* skal starte på et nytt og i noen tilfeller sitt aller første skoleår!

Foreldreintervjuer per 12. mai 2014

Lærerskjemaer per 12. mai 2014

Til høsten fortsetter vi med siste runde av førsteklasseintervjuer og andre runde av andreklassesintervjuer. Dette gleder vi oss til. De eldste barna og familiene vil nå få en liten pause fra oss, men som dere kan lese i vedlegget til dette nyhetsbrevet ber vi om tillatelse til å innhente skoleresultater for alle barna. Vi arbeider også løpende med å sikre finansiering til ny datainnsamling i løpet av et par år. Dere kan for øvrig blant annet lese om en rapport som kom ut nylig fra *Barns sosiale utvikling*, om en nylig innlevert doktorgrad og andre publiseringer basert på studien. I tillegg, har vår forsker Martina skrevet et reisebrev

hvor hun forteller litt om sitt forskeropphold i London.

Til slutt gjenstår det nok en gang å si tusen takk til alle dere som er selve grunnlaget for vår studie. Takk for nok et år med viktige bidrag!

For å lese mer om prosjektet kan dere besøke vår hjemmeside:

www.barnssosialeutvikling.no.

HA EN RIKTIG GOD SOMMER!

NYE FORSKNINGSARTIKLER OG NY DOKTORGRAD FRA *BARNES SOSIALE UTVIKLING*

I 2014 har det så langt kommet ut to nye vitenskapelige artikler fra prosjektet. Artikkelen «Normative Development of Physical Aggression from 8 to 26 Months» er skrevet av Ane Nærde, Terje Ogden, Harald Janson og Henrik Daae Zachrisson, og ble nylig publisert i tidsskriftet *Developmental Psychology*.

I denne artikkelen brukte forskerne data fra de tidlige personlige intervjuene og telefonintervjuene. De undersøker normalutviklingen av fysisk aggresjon (f.eks. hvor ofte barn slår, sparker, dytter, etc.). Dette er helt alminnelig atferd for små barn, og forskerne fant at det fra 8 måneders alder blir mer og mer vanlig frem til ca 21-22 måneders alder, hvorefter atferden avtar. Artikkelen «Family Concordance and Gender Differences in Parent-Child Structured Interaction at 12 months» er skrevet av Kristin B. Nordahl, Harald Janson, Terje Manger, og Henrik Daae Zachrisson, og publisert i tidsskriftet *Journal of Family Psychology*. Forskerne

brukte data fra samspillsobservasjonene ved ett år, og fokuserer på 40 familier hvor både mor og far deltok. De fant blant annet at mor og far er ganske forskjellige i måten de leker med barnet sitt, men at barnas måte å være sammen med foreldrene er mer lik. Denne artikkelen inngår i Kristins doktoravhandling, som i sin helhet er basert på samspillsobservasjoner fra *Barns sosiale utvikling*. Hun skal forsvare avhandlingen ved Universitetet i Bergen i juni.

Vitenskapelige artikler og doktoravhandlinger er de viktigste kanalene for å formidle ny kunnskap fra prosjektet. De to artiklene som har kommet så langt i år er begge publisert i prestisjefylte tidsskrifter, hvor kravene til vitenskapelighet og ikke minst til kvaliteten på data er veldig høy. Dette bekrefter at *Barns sosiale utvikling* er et forskningsprosjekt av høy internasjonal kvalitet, takket være en formidabel innsats fra alle som deltar i studien.

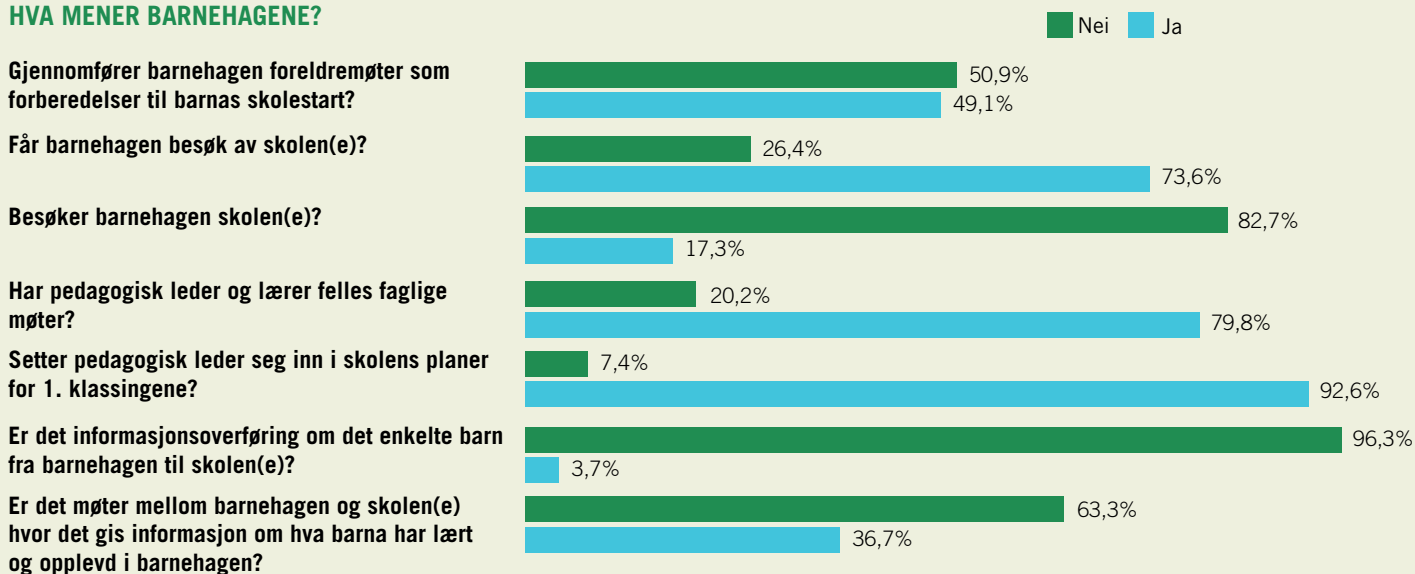
HVOR MYE SAMARBEIDER BARNEHAGENE OG SKOLENE NÅR BARNNA BEGYNNER PÅ SKOLEN

For de fleste barn og familier er overgangen fra skole til barnehage en stor og viktig begivenhet som det knytter seg mange forventninger og mye spenning til. Men hvordan forbereder barnehagene og skolene seg til denne overgangen? Som del av et prosjekt finansiert av Norges forskningsråd har vi gjennomført et telefonintervju med barnehagene som deltar i *Barns sosiale utvikling*. I dette intervjuet spurte vi

den pedagogen som har vært ansvarlig for de skoleforberedende aktivitetene i barnehagen om ulike aktiviteter knyttet til skoleforberedelse i barnehagen, og om hvordan de samarbeider med skolene om denne viktige overgangen for barna. Figuren nedenfor viser noen utvalgte tall fra de 109 barnehagene i prosjektet som har barn som startet på skolen i 2013.

HVA MENER BARNEHAGENE?

KOBLING AV BARNES SOSIALE UTVIKLING TIL SKOLENS KARTLEGGINGSPRØVER

Sammen med sommerbrevet vil dere finne informasjon om kobling av *Barns Sosiale Utvikling* med kartleggingsprøvene i 1., 2., og 3., klasse, samtykkeerklæring og returkonvolutt. Vi håper at dere tar dere tid til å lese informasjonsbrevet, og vurderer om dere vil samtykke til dette!

SPRÅKKOMPETANSE HOS 4-ÅRINGER SOM HAR GÅTT I BARNEHAGE

Denne rapporten ble skrevet på oppdrag fra utdanningsdirektoratet av fire forskere i *Barns sosiale utvikling*; Henrik Daae Zachrisson, Eric Dearing, Imac M. Zambrana, og Ane Nærde. Rapporten ble publisert på utdanningsdirektoratets hjemmeside dette året, i forbindelse med en konferanse om barnehagepolitikk i regi av Kunnskapsdepartementet. Vår forsker Henrik Daae Zachrisson holdt et innlegg, og rapporten fikk oppmerksomhet i bla. Aftenposten, Dagbladet, og på forskning.no.

I rapporten undersøkte forskerne om det var en sammenheng mellom hvor lenge barna i *Barns sosiale utvikling* hadde gått i barnehage, og barnas språkkompetanse ved 4 år. Bakgrunnen for dette er at både internasjonale og norske studier har funnet at barn som går i barnehage ofte har bedre språkutvikling enn barn som ikke går i barnehage. Dette kan skyldes at barn i barnehage ofte opplever god og variert språkstimulering, både fra personalet, og fra andre barn. I Norge har de aller fleste barn vært i barnehage før de begynner på skolen, men barn begynner i barnehage ved ulike alder. Det var derfor relevant å undersøke om «mengden» barnehage, dvs. hvor mange år barna hadde gått i barnehage, var relatert til deres språkkompetanse. I rapporten brukte forskerne data fra test-situasjonen som barna i *Barns sosiale utvikling* var med på da de var 4 år gamle, hvor de fikk oppleve ord som de skulle kjenne igjen på bilder. Denne testen kalles British Picture Vocabulary Scale II, og er en mye brukt språktest både i forskning og utredningsarbeid.

Hovedfunnet i rapporten var at jo lenger guttene hadde gått i barnehage, jo bedre språkkompetanse hadde de, i gjennomsnitt. Det var ingen tilsvarende sammenheng for jenter. Det er viktig å understreke at disse resultatene er et gjennomsnitt for alle guttene og jentene som deltar i studien, og at det derfor ikke sier noe om det enkelte barnets språkkompetanse, men om språkkompetanse på gruppenivå.

I rapporten viser forskerne at denne sammenhengen sannsynligvis skyldes barnehagebruk, og at andre forhold som har betydning for både barnehagebruk og språkutvikling (for eksempel foreldrenes utdanning) ikke forklarer sammenhengen. Det er med andre ord sannsynligvis ikke slik at de barna som uansett hadde hatt best språkkompetanse ved fire år også var de barna som startet tidligst i barnehagen. Forskerne tolker disse funnene i tråd med forskning på barns språkutvikling, som har vist at gutter kan ha større behov enn jenter for språkstimulering når de er små, og at barnehagen kan gi guttene den «ekstra» språkstimuleringen de behøvde.

Forskerne fant også at barn som kom fra familier med større sosiale belastninger hadde en tendens til å ha litt større utbytte

av å ha gått lenger i barnehagen. Dette er også i tråd med annen forskning som tyder på at barn som opplever litt ekstra belastninger hjemme kan ha spesielt godt utbytte av å gå i barnehagen. Forskerne undersøkte også betydningen av såkalt «strukturelle kvalitetsindikatorer», dvs. gruppestørrelse og aldersinndeling i avdelingene i barnehagen. Det så i liten grad ut som dette hadde betydning for språkutvikling, men det så samtidig ut som det var store forskjeller mellom barnehagene i barnas språkkompetanse. Forskerne vil arbeide videre med å se om det er andre kjennetegn ved barnehagene som er spesielt knyttet til barnas språkutvikling.

Rapporten kan du lese på vår hjemmeside: www.barnssosialeutvikling.no

KJÆRE DELTAKER I BARNESOSIALE UTVIKLING

Mange hilsener fra London! Jeg er så heldig å ha blitt invitert til å få være 12 måneder ved Institute of Education, som er en del av University of London. Her får jeg mulighet til å lære masse nytt om hvordan vi kan analysere data som ligner på de dataene som vi samler inn i *Barns sosiale utvikling*.

Takket være dere som deltar i studien, har vi nå fått forholdsvis fullstendig informasjon om barns utvikling fra 6 måneder opp til 5 år. Det betyr at vi har informasjon fra veldig mange ulike tidspunkter gjennom barns oppvekst. Prøv å forestille deg en linje som viser for eksempel hvordan den sosiale kompetansen øker hos barnet ditt fra 6 måneder over 1, 2, 3, 4 og opp til 5 år. Så utrolig spennende! Tenk deg nå 1150 linjer samtidig for hvert barn som er med i *Barns sosiale utvikling*. Det er mange baner å holde orden på. Noe av det jeg forsker på er å få en bedre oversikt over slike utviklingsbaner som gjør det mulig å dra meningsfulle konklusjoner om hva som kan forutse utviklingen i den ene eller andre formen, eller hvordan forskjellige utviklingsbaner henger sammen med hvordan barna gjør det senere i livet.

Her på Institute of Education i London jobber mange av forskerne med en studie som kalles Millenium Cohort Study. I denne studien har man fulgt opp livet til 19000 barn og familier helt siden år 2000. Forskerne her på instituttet er eksperter på å håndtere store datamengder, og har publisert veldig mye spennende om barns utvikling i Storbritannia. Formålet med oppholdet mitt er å jobbe tett sammen med disse forskerne for å kunne få ny kunnskap, nyttige innspill og kompetent støtte med de avanserte dataanalysene som trenges for å kunne svare på noen av de spørsmålene vi jobber med i *Barns sosiale utvikling*.

Jeg gleder meg veldig til de kommende månedene i London, og ser fram til å snart få kunne dele den nye kunnskapen som vi kan innhente gjennom dataene i *Barns sosiale utvikling*. Tusen takk til alle dere som gjør dette mulig!

God sommer!

Martina Narayanan
Forsker, *Barns sosiale utvikling*

Martina Narayanan
Forsker, *Barns sosiale utvikling*

HVA SKJER HØSTEN 2014?

- ▶ 6-årsintervjuene med foreldre fortsetter
- ▶ 7-årsintervjuene med foreldre fortsetter
- ▶ 8-årsbarna har en pause i datainnsamlingen
- ▶ Spørreskjema til førsteklassingenes kontaktlærere i november
- ▶ Spørreskjema til andreklassingenes kontaktlærere i november
- ▶ Trekking av ny vinner av 10 000 kr i november
- ▶ Nyhetsbrev 14 kommer i desember

**TUSEN TAKK FOR INNSATSEN!
VI ØNSKER DERE
EN HERLIG SOMMER!**

Bilde fra prosjektets vårsamling

Foto: Rukiye Tanatar Akturk